

Ivo Svetina

SAPFO

2017

Dramatis personae:

Pitakos, tiran

Alkaj, pesnik

Sapfo

Mati

Kleja, hči

Agalis

Atisa

Anaktoriija Sapphina dekleta

Kipris

Fia

Dika

Faon, brodar

PROLOG

Tiran Pitakos, pesnik Alkaj.

PITAKOS

Koval zaroto ... pozival k upor ...
Vreči hotel me s prestola ...
Prečiti kri ...
Zasmehoval demokracijo ...
pel žalostinke za Mirsilom ...
Da stari časi bili so boljši, si govoril ...
Častil opijanje z vinom, predajanje užitkom ...
Slabil si čut državljanov za dolžnosti ...
Naj še naštevam ... ni to dovolj ...

ALKAJ

Če potrebuješ pogum,
v sebi ga poišči, tiran!
Ne terjaj ga od drugih!

PITAKOS

Ker moder in plemenit vladar sem ...
Namesto da živega te zazidam ...
Ponujam ti izgnanstvo ...

ALKAJ

Eden od sedmih modrih ...
Zgodovina se ni začela z nami,
z našimi očeti, dedi se je ...

PITAKOS

Predrzen si, pesnik! Četudi največji,
pred menoj, pred oblastjo si enak
vsem drugim državljanom.
To je demokracija, ki ti jo zasmehuješ.

ALKAJ

Če govoriš kot hočeš,
slišal boš, kar ne bo ti všeč ...

PITAKOS

Po slavni zmagi nad Atenci,
za katero darovali smo na tisoče junakov,
prelite bile so reke krvi ...
Napočil je nov čas ... utrditi moramo oblast ...

ALKAJ

Želí si oblasti,
in ima jo ...
A še več jo hoče ...
Državo sam bo zrušil ...

PITAKOS

Utihni ... ko jaz ...
Še bolj predrzen si, kot sem mislil ...
... samo od mene odvisno je tvoje
Izgnanstvo zate je darilo.
Tvoje pesmi bom prepovedal ...
Zdaj je drug, nov čas:
nič več sentimentalnosti, ljubezni,
razvrata, sladkega aristokratskega brezdelja ...
Poezija mora slaviti ...
ne le mene ... četudi ...
povzdigovati demokracijo, buditi
v ljudeh spoštovanje zakonov
in ljubezni do naše domovine ...

ALKAJ

Četudi ne zaslužiš si, da prosil bi te ...

PITAKOS

Le ponižaj se ... ponosni poet ...

ALKAJ

Samo zato, ker deklica Sapfo ...

PITAKOS

... ki zvabil, omrežil, ulovil ...
kot nedolžno živalco ...

ALKAJ

Ne ... ljubezen bila je ...
Česar ti ne poznaš ... saj praviš,
da moder si in modrim se ne sme zgoditi,
da prisluhnili bi srcu ...

PITAKOS

... mineva me potrpljenje ...

ALKAJ

Sapfo bila je z mano, ker ...

PITAKOS

Ker ne le pesnik, tudi pohotni kozel si ...

ALKAJ

Pohota ima nešteto obrazov ...
Eden je tudi prestol pred menoj ...

PITAKOS

Govori ... blebetaj ... kaj zapoj ...
Kako že gre tista tvoja pesem ...
Vino na široko odpira luknjo ...

ALKAJ

... ključavnico!
Moja prošnja, modri tiran ...
Odpusti deklici Sapfi ...
Ne stori ji hudega ... bila je ljubezen ...
Močnejša od razuma in zakonov

PITAKOS

Ne le moder, tudi sočuten vladar sem ...
Ne boj se, pogumnež ...
S Sapfo ravnal bom uvidevno ...
Četudi kazni ne uteče ...
Potovanje v tujino ji bo koristilo.

1. prizor

Lesboška dekleta: Agalis, Atisa, Dika, Anaktorija, Fia, Kipris.

AGALIS

Slišala sem, da se je vrnila ...
najslavnejša ...

ATISA

V zavetju noči ... kot tatica ...
le zvezde ... edine stražarke...

FIA

Kaj vse slišala sem pripovedovati ...

DIKA

Izgnanka ... Zdaj že stara ...

ANAKTORIJA

Leta minila so ... po vsem svetu ...

KIPRIS

Jaz nikdar ne zmogla bi ...

AGALIS

Pri faraonu ... med kentavri

DIKA

Ne morem verjeti ... pravljicam

ATISA

... tudi Amazonke ... ljubimka mogočne svečenice ...

FIA

Ne morem si predstavljati ...
Da pri Apolonu je bila ... v Delfih ...

AGALIS

... po vsem grškem ... občudovana
Deseta muza ...

KIPRIS

Čaščena, zasramovana ... kdo vedel bi ...

ANAKTORIJA

Rada zrla bi v njen obraz ...

ATISA

... ko pôje svoje pesmi ...

DIKA

Bomo kdaj sedele ob njej
Vonjale vijolice v njenem ...
Plesa in petja ...

KIPRIS

Čudežna lira, ki sama rojeva melodije ...

AGALIS

... prekleta, kot véliki pesnik ...
Mrzlo sonce tujine ...

ATISA

... v Lidiji zabava se z dečki ...
in drugemu pôje slavo ...

ANAKTORIJA

Mu res je rodila...

FIA

Hčerko

AGALIS

Tiran ... ne dovoli, da vrne se ...
... hotel ga je ubiti ...

DIKA

... njena mati si posteljo deli z njim ...
odpusti ji morda zdaj ...

ATISA

... ženska je ob moškemu ...
četudi kraljica, še vedno sužnja ...

FIA

Kako le more

AGALIS

Mati za svojo hči lahko izprosi ...
tako pri bogovih kot pri ...
le dar mora ... na oltar.

KIPRIS

... ne razumem ... kakšen dar ...

AGALIS

Fia, edini ženski dar je ona sama

ATISA

Morda ... znova ...
Pele in plesale bomo ...
Sladko cvetje pesmi ... pile iz čaše ...

ANAKTORIJA

Ko jo vsaj tiranova jeza ne pokonča...
... kaj je res in kaj ne ...
ve le tisti, ki ... ne spregovori

AGALIS

Le srce ve ... vrnila ...
rana nikdar zaceljena ... cvet

ANAKTORIJA

... ne morem...
Jaz že ne bi ... v ... nevarnost!

ATISA

...v toplo posteljo,
jedla sladke fige, da sok...

AGALIS

V Mitilene ne smela bo ...
v hiši staršev ... tik sinjine ...
... v senci belih sten
obujala spomine ... in sladkost...

ANAKTORIJA

... ga prosi odpuščanja, se pokesa ...

KIPRIS

Ne upala bi se stopiti predenj ...

FIA

... dal bi jo ubiti ...

AGALIS

Slavna pevka, da bi prosila ... ošabnega,
četudi eden od ... modrih,
ki trikrat ... umije se v odišavljeni ...

2. prizor

Sapfina mati, hči Kleja.

KLEJA

Prah in kamenje ... uničila bom sandale,
ki ... mi jih je tiran.
...koze in ovce ... vročina in smrad.
Še oljke slekle so srebro ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

MATI

Kleja, tu si se rodila ... v sončevem naročju ...
rodila sem se tudi jaz, tvoja babica ...
...ko tvoja mati ...

KLEJA

... mrtva ... rodila v belih Mitilenah ...
V ... palačah shodila, vodometi so me ...
...pušpan in oleandri ... metulje ...

MATI

Lepa ... od tu izvira naš rod ...
ni marmor znak plemenitosti ...
žito, črede ...oljke ... modrina,
črnina vina in oliv ...

Tiranov dvor je postal najin dom, ko ...

KLEJA

Četudi ne moj oče ... tvoj mož.

MATI

Mrtva oba ...zato iskala sem dom za naju ...

KLEJA

Vladar, ki njegovi otroci smo ...

MATI

Da zrasla si lahko v lepoto modro ...

KLEJA

Sèm pripeljati naju je moral ...
V sončni pripeki ... da sem lepa ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

MATI

Počaka naj tvoje srce ... pripravi ga,
zvestega ... izveš, kdo ...

Mati vstopi v hišo. Tam je Sapfo.

MATI

Sapfo, Sap ... hči ... jaz sem ...

SAPFO

Iz sončeve luči stopaš v temo, tujka.
Ne poznam te ... Sèm ne vstopi nihče več ...
vsi, ki tu so se rodili...
spremenili so se v skale ... oblake

MATI

Sapfo moja ... hči ... jaz sem tvoja skala ...
Jaz sem te rodila ... tvoja mama ...

SAPFO

Tujka, četudi mama!
Deset in še več let nisi bila,
kar zdaj hočeš, da si ...

MATI

Ti ne veš, kako ...

SAPFO

Ti ne veš, ker ukradla si mi mojo ...
Roditeljica prekleta ...

MATI

Klejo ... obvarovati sem jo morala ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

SAPFO

Pred mano, njeno mamo ...
Dojila sem jo ... moje vse, zaklad,
ki faraon ga ne ...

MATI

... vrnila si se, morala sem ...

SAPFO

Kje je deklica moja, ki po tebi ...
Oboževani, občudovani, edini ...
Dobila je ime ... sladko kot zlati med ...

MATI

Tvoja hči potrebovala je mamo,
ne pa slavno pesnico,
ki... deklice v posteljo ...

SAPFO

Očeta ... tirana, ki izgnal me je ...
Ker v mladostni zaupljivosti ...
Alkaju bila sem noro zvesta ... mu rodila ...

MATI

Tirana sem prosila ...
Moledovala ... pozabi naj čase,
ko družila si se z njim,
ki grozil mu je, mu stregel po življenju ...

SAPFO

... stregla si mu s svojim telesom ...
debelemu, ki prestol zasedel je ...
s krvavim bodalom v roki ...

MATI

S teboj odšla sem v tujino ...
Kleja z nama ... novi dom na Siciliji
spremenila si v ...

SAPFO

Dekleta sem učila plesa, petja ...

MATI

Ljubezni razvratni si se predajala ...
Tvoja mala deklica je spala ...

SAPFO

Ob milem petju in sladki liri ...

MATI

Vse mesto se je ... zgražalo
Ljudje povešali so poglede, ko mimo ...

SAPFO

...ljubezen ne pozna pregrehe,
telo je zvesto srcu, ko ljubi ...
se pogublja v ljubezni.

MATI

Vešča si z besedami ...
tvoje pesmi recitirajo po vsem grškem svetu.
...hči moja, Sapfo moja edina ...

SAPFO

S patosom ne moreš umiti svojega dejanja ...
Mama ... tudi jaz sem ... Kleja ... moja hči.

MATI

Še pet let ni imela ... nežnejša kot vijolica ...
odpeljala sem jo ... iz našega tujega doma,
ker to ni bil več dom, ampak ... brlog pohote ...

SAPFO

Mama! Mar sploh veš, kaj je ljubezen?
Še punčka ... ko tvoj mož, moj oče padel je v boju.
Slava junaka ... odela te je v črnino,
v oklep, školjka si postala ...

MATI

Zmešalo se ti je ... v vseh teh letih,
ko klatila si se po svetu ... kot Odisej ...
Namesto, da doma bi tkala ...
Si mar res bila faraonova ... si se pojala
s kentavri in z Amazonkami ...
Živela s črnim sužnjem ... ki iz ljudi
se norčuje, ko spleta zgodbice o živalih ...

SAPFO

Ne veš, kako strašno je bilo ...
Ne verjemi čenčam, ki jadrajo od otoka do otoka.
Prodala si se tiranu ... priležnica.

MATI

Ne prodala, ponižala, hči moja!
Ponos domuje v srcu ... ponižanje ogrne
človeka, ki nima izbire ... da vsi vidijo...

Klejo držala sem za roko, ko stopila sem predenj...
Izprosila milost tako za tvojo hči kot zate.
... pohotni kozel, Alkaj, je v tujini ...
s čredo dečkov tolaži se ...

SAPFO

Nič ne veš o mojem življenju, razuzdanosti,
razpuščenosti, o mojih deklicah, pesmih ...
Misliš, da slava ... morska pena ... izgine ...
lužica izhlapi ... posuši se lovorov venec ...

Zlatolasa Kleja, tvoja vnukinja ...
rodila se je iz ljubezni ...
Da ... prevratnež in razvratnež ... njen je oče ...

MATI

Konec je zdaj vseh tvojih blodenj!
Naj bo Klejin oče sam Apolon,
pred vrati stoji in čaka ...
... čaka, da jo pokličeš ...
če zmoreš toliko poguma ...

SAPFO

Klejo poimenovala sem po tebi ...
zame bila si ideal, lepotica, Apolonova nevesta.
... le sovražstvo ... ki pila sem ga iz tvojih ...
Zakaj, mama Klejo ljubila sem kot tebe,
Tebe kot njo, mama hčerko in mamo ...
Ukradla si mi jo ... moje srce ... življenje ...

MATI

Dovolj ... dovolj ... vrnila si se lahko ...
Ker tiran ... ker tešiti sem morala njegovo »milost« ...
Kleja, vstopi! Kleja, vstopi v hišo!

3. prizor

Sapfo, mati, Kleja.

SAPFO

... si nekoč sama radost,
mleko kot zlata nit ... pila si ...
deklica moja, hčerka ...
tvoj lik rasel je v meni ...
bridkost nečloveška, ko ločeni ...
Kleja moja ... zlatoglava sreča

KLEJA

Kdo si ... temna tujka ...
Vonj, ki te ovija ... obleka smešna ...

SAPFO

... zaklad prepoln hrepenenja,
hčerka ... tvoja mama sem ...

KLEJA

Moja mama je umrla ... babica,
davno ... od nje ostala ni podoba ...
Tako si mi govorila, tolažila, babica ...

MATI

Odpusti mi ... z lažjo zdravila sem tvoje ...
Četudi je živila kot
je umrla, njene edine sledi so pesmi ...
brezdomka, potovka, avanturistka ...

SAPFO

Nisem umrla ... te zapustila!
Kleja ... po svetu sem tavalala,
hči in mati senc... moje srce ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

... želela sem ... umreti ...
Z Bele skale z viharniki ... ponirki...
Poleteti v brezno ... morje brezdanje ...

Mama, po kateri dala sem ti ime,
...neizmerno sem jo ljubila,
...boginja v človeškem telesu,
te odpeljala je iz naše, moje hiše!

KLEJA

Ni res ...ne more biti ...
Lažeš, tujka smrdljiva, laž ...
Nisi me mogla roditi!
... mati lahko bila bi le grdi živali ...

MATI

Kleja ... poldan je čas ... resnice.
Ni senc ...laži ... še sen bedi ...
Boli, ker luč je neusmiljena ...

SAPFO

Ti storila si neodpustljiv greh,
da ugrabila si mi hčerko,
ti govorila zdaj boš o resnici!
Ranila si ... smrtno hči svojo, mojo ...
Nisi vredna, da ime ti je ... mati ...

MATI

Rodila sem te ... največ, kar mati ...
Da življenje in ga hrani, čuva ...
svoje srce daruje ...

SAPFO

Patetika! Dati življenje ... ? Povej! Opiši!
Bolečina, ki ji ni enake ... radost,
ki je zvezde nikdar ne okusijo ...?
Ponos, dolžnost, davek za noč ljubezni ...
Parjenje ... seme se ugnezdi v sladki temi

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

... če ga daš, ga lahko tudi vzameš!
Vzela si mi ... hčerko, njeno in moje življenje ...

KLEJA

Dovolj ...tega trapastega govorjenja!
So starši, če so, in otroci, ki smo!
Mati, če je, oče, če se ve, kdo je,
babica, če še ni umrla, ded, ki je zagotovo že mrtev ...

Ta tujka ... ni moja mama ... je mrtva,
kot moj oče ... grem ... brodar nestrpno čaka ...
V Mitilene bele z vetrom ... na dvor ...

SAPFO

Kleja ...počakaj ...poslušaj ...
Tvoja sem ... mama!
Kot dokaz ne more biti lepota tvoja,
saj moje kože ... starost ... lasje sivi ...
Da odpustim svoji mami ... babici, dejanje strašno ...
Naj bo dokaz ... le čisto srce to zmore ...

KLEJA

O tvojem srcu ne vem ničesar
in si tudi ne želim vedeti ...

MATI

Lepo znaš govoriti, Sapfo ... pesnica,
ovenčana z lovorovim venci ... Slavna ...

KLEJA

Pesnica? Slavna ...tista ... o kateri govorijo ...

SAPFO

Rodila sem te ... v tujini,
...mitilenski tiran mi grozil je s smrtjo ...

KLEJA

Tiran? Pitakos? ...vladar ... na dvoru živiva ...
Lažnivka ... ne pesnica!

MATI

Kleja ... ki stoji pred teboj, je tvoja mama.
Pesnica čaščena, zaničevana, ker
ni mogla biti tvoja ... četudi srce mi je mrlo,
morala sem te odpeljati na varno ...
V Mitilene ... sprejel pod svojo streho
Četudi je vedel ...

SAPFO

Vedel ... tvoji hčeri grozil s smrtjo!
Sedela si za isto mizo, ležala v isti postelji ...

MATI

Kolikor lepote, toliko prostaštva ...

KLEJA

Zakaj ti je grozil?

SAPFO

Ker že pesem bila je upor
Ker sva ... ker sem se prekršila ...
v mladostni vihravosti ... nepremišljenosti
pridružila upornikom, ki hoteli so ...

MATI

Alkaju, ki zdaj udinja se lidijskemu kralju ...
... še vedno sovraži Pitaka
... raje predaja se užitkom ... vinu ... dečkom ...

SAPFO

Ker Pitakos umoril je tirana Mersila ...
Sedel na njegov prestol ... komaj obrisal je bodalo ...
Alkaj pel je žalostinke

MATI

Načrtoval upor ... proti modremu ...

KLEJA

Alkaj ... véliki pesnik ...

MATI

Njegove pesmi še vedno prepovedane ...
Tiran mu ne odpusti ...

SAPFO

Tujina bila je ... moj, najin, naš ... dom
Sicilija ... pod ognjeno goro ... kjer Empedokles ...
Z ognjem se je združil, da znova ...
Tam smo živeli smo tujci ...

KLEJA

In jaz sem ... mene povila si ...
Med tujci ... pod ognjeno goro?
Povej ... priznaj ... ne laži!
Babica ... eno ime imava ... združeni ...
Povej, priznaj, dovolj imam

MATI

Res ... tam si se rodila ... a ne le gora ...
Vonj razdraženih cvetov, ženske brez sramu ...

KLEJA

Moj oče? ... Kdo je moj oče?!

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

MATI

Naj slavi resnica ... zdaj naj bo srce čisto ...
ponižno kesanja polno ...

SAPFO

Mama, dovolj ... že zdavnaj si zmagala ...
Četudi za dvajset let odtujila si mi Klejo ...
mojo ... milo ... punčko ...

KLEJA

Če res si ... moja ... nikdar nisem bila ...
punčka ... moja mama bila je tvoja ...

SAPFO

... oče je ... Alkaj ...

MAMA

Alkaj? Alkaj! Kako le ...
Lagala si ... meni lagala ...
Če Pitakos vedel bi ... nikdar več ...

KLEJA

Alkaj? Pesnik Alkaj? Naj verjamem?
Ni res, ni mogoče! Mama ...to ni res!

SAPFO

Prvič si me imenovala mama! Kleja, hči moja,
res je, res je ... Alkaj je ...

KLEJA

Zakaj, zakaj ... ah, nič ... grozno ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

kaj ste storili ... lagali ste mi ... mrtva mama,
oče, da padel v junaškem boju ...
Zdaj v tej prašni vasi ... med ovčami ...
Ti si moja mama ... in oče ... izgnanec ...

Njegove pesmi ... vsi jih poznajo ... Pitakos
... moj nadomestni oče ... prepovedal jih je ...
glas mojega očeta ne sme se slišati ...
če veter prinese njegove besede prek morja ...
ušesa morajo oglušeti ...

MATI

.... na kolenih ... odpusti mi ...
Kleja ... zaslužila si si resnico,
bila sem šibka ... moje srce rahlejšo od metulja ...
Tvoja mama, hči moja ... leta potikala se je po svetu ...
Le glas njen selil se je z otoka na otok,
iz dežele v deželo ... in vsi so peli njene pesmi ...
razuzdane in poltene.

KLEJA

Zakaj nisem mogla živeti ...
Z mamo ... zakaj si zavrgla hči svojo ...
Če ta ženska, še vedno tuja ... res je moja mama?

SAPFO

Mama, zdaj ti razgali svoje srce ...
Sleci se, da v goloti tvoje priznanje zardi ...

MATI

Četudi vse boš zanikala ... da v senci
ognjene gore ... razvratu si služila ...
Kleja še pila je tvoje mleko ...
Ti sladkala si se z deklicami

SAPFO

Reci, povej, naj te ne bo sram ...
Imenuj ljubezen z besedo, ki ti je nikdar nisi ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

MATI

Himne Afroditi pela je ... tvoja mama ...
Erosu se je klanjala, poklekala pred oltarjem ...

KLEJA

Eros Bog ljubezni ... kdo od nas lahko ...
Kdo lahko poljubi njegova stopala ...
In Afrodita ... boginja ... hči nesmrtna ...

SAPFO

... *zvijač snovalka* ...
le plesa ... petja ... ličenja in ...
učila sem jih ... ki po medu so dišale...
dvigovale na krilih besed lepih kot z zlatimi vrabčki
poletele smo v globin nébesa ...

Učiteljica ljubezni ...bila sem ... Kleja moja,
Kako naj strežejo telesu ...ko ga Eros
zaplete v medene mreže ...
kako tešijo naj poželenje strup in opoj ...

MATI

Vsi so se zgražali, sramota hodila je po mestu,
od mesta do mesta, po vsem otoku ...
sramota potemnela je stene našega doma ...

SAPFO

Če ljubezen bila bi sramota ... če telo ...
Poljub in vonj sladak bili bi greh ...
Zakaj potem bogovi predali so nam to veččino ...
... smrt odganjamo z njo ... temine Hada ...

KLEJA

Dovolj ... dovolj ... Ničesar več nočem ...
Grem, brodar že nestrpno ozira se proti nebu,
veter prebudil se je, globine morske črnijo ...
Laž polagali ste mi na zlate pladnje ... rasla sem ...
Brezimna ... izdali ste me ... zdaj prepozno je ...
Moja noč se ne zdani nikdar ... prekletstvo pesmi ...
Pesniki ... izdajalci ... o ljubezni pojete ...
Ljubiti ne znate niti svojih otrok ...
Moja starša mrtva sta ... jutri vrgla cvetje bom
s skale v dobrotno morje ...

SAPFO

Kleja, moja, tvoja mama sem ... ti moja hči.
Alkaj tvoj oče ... četudi tega ne ve...

KLEJA

Ne ve ... še to! Bastardka sem!
In ti potepuška psica ...vsi podijo jo od sebe.
... garjava psica, ki naskoči jo pohotni cucek ...
Zbogom, Sapfo! Mama ali pesnica ...
Poskušala bom pozabiti ta dan,
to prašno vas in temno žensko
Ko bom slišala tvoje pesmi,
bom vsaj vedela, kdo jih je spesnil!

SAPFO

Ne odhajaj ... ostani ... moram ti povedati ...

KLEJA

... zapoj ... in že čez dva dni bodo vsi
prepevali tvoje pesmi ...

SAPFO

... še toliko ...

KLEJA

Prihrani besede in melodije za tiste, ki ...

SAPFO

Mama ... hvala ... nalogo si odlično opravila
... mazaču bi dovolila, da spraskal bi me iz tebe ...
Bila si moje vse ... lepa ... pametna ...
Boginji podobna ... zdaj le še hudobna ...

II. DEJANJE

1. prizor

Sapfo, Agalis, Atisa, Anaktoriija, Dika, Kipris, Fia.

SAPFO

Dekleta ... cvetoča ... trakove razvežite ...
Kodre razpustite ... tu ljubezen naj bo zakon ...
... telesa mlada, radovedna ... sladka ...
Afrodita, *zvičaj snovalka*, nikdar ne spi ...
Njene prošnje so ukazi ...

Starši dovolili so ... pri meni učile se boste ...
petja, spletanja vencev besed in cvetic ...
s plesom posnemale boste hojo bogov ...
... sem učiteljica v Hiši muz ...

DIKA

... od brezdelja utrujena ...
od pričakovanj vročica me obliva ...

ATISA

Komaj čakam ... prsti želijo se dotikati ...

ANAKTORIJA

... darovati se želim Afroditi

SAPFO

Vino v čaše natakaš počasi ...
Curek zlat pôje v glini ...
Šele nato ga dvigneš k ustom ...
... žejnim ... se odžejaš ...

Ljubezen in neučakanost nista sestri ...
srce prebuditi mora telo ... slast
nato večina naj traja in traja ...

Nesmrtni bogovi odločili so naj se ljubimo,
kako povedali nam smrtnikom niso ...

KIPRIS

Nikdar še nisem ... ljubila ...

FIA

Le kako bi, ko razen bratov ...
moških ne poznaš ...

SAPFO

... zadajaš bolečino ... čutiš bridkost ...
Le od kod, sprašuješ se
... od ljubezni, ki mora več darovati kot prejeti ...

DIKA

Slišala sem neko pesem, ki Erosa slavi ...
Ker s svojimi puščicami zastrupi srce,
da ne more več ... živeti ... umreti ...

SAPFO

Pesem je Alkajeva ... njegovo ime še vedno je prekleto,
zato ... molčimo, da nas ne zadane sovraštvo ...
Parnas strm je in visok ... že prvi korak
veliko je vreden ... zlobo budi pri tistih, ki ...

AGALIS

Mar ljubezen ne spleta sama stihov?

ANAKTORIJA

... vsaka kmečka bunka bila bi Orfejeva nevesta

SAPFO

Tudi kmečka bunka ima v sebi liro ...
... le pravi prsti morajo zdrseti prek strun.

FIA

Saj tudi oven naskoči ovco ...
A to še ni ... ljubezen

DIKA

Bi želela biti ovca, Fia ...
ovčka si ... milo blejš ...

FIA

Kača mrzla ... a strupa nimaš,
zato

SAPFO

Tako ne smete govoriti, če želite ...
ljubezni svečenice, s polnim naročjem ...
Marsikatera beseda rani ... globoko ...
Ljubezen terja nežne zvoke, glasove ...
Z neba prihajajo k nam ... revnim,
Da nas obdarijo ... milost

KIPRIS

Afrodita ... mati ...

SAPFO

Afrodita ... naša zavetnica ...
rojena iz morske pene ... čistosti
in moškega semena prispodoba.
Afrodita Lepota, nesmrtna Zevsova hči,
na barvitem prestolu sedi ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Zdaj zapele bomo himno Afroditi ...
ki podelila nam je ... ženskam in moškim ...
božanskost Ne le rodnost, da človeški rod ...
užitek ... radost ... sladkost ... norost ...

DIKA

Sapfo, učiteljica ljubezni ...
Si srečala Afrodito na potovanjih?

SAPFO

Nikamor ti ni treba potovati,
Afrodita tempelj ima v srcu ...
Zdaj zapele bomo himno njej ...
Jo slavile Lepo ... našo mater ...

Agalis vzemi v roke liro ...
Prsti naj drse prek strun ...
Zaljubljeni drseli bi po koži ...
... melodija, harmonija, zvoki in glási
Ko besede se v srcu rodijo ...

Sapfo začne peti.

*Afrodita nesmrtna, zvičaj snovalka,
prosim te, mogočna gospa,
ne muči moje duše z bridkostjo.*

Pojte za mano, dekleta, Afroditine svečenice.

Dekleta ponavljajo prvo kitico za Sapfo.

SAPFO

Afrodita nesmrtna, zvičaj snovalka ...

DEKLETA (v zboru)

Afrodita nesmrtna, zvičaj snovalka ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

SAPFO

*Afrodita nesmrtna, zvijač snovalka,
prosim te, mogočna gospa ...*

DEKLETA

*Afrodita nesmrtna, zvijač snovalka,
prosim te, mogočna gospa ...*

SAPFO

*Afrodita nesmrtna, zvijač snovalka,
prosim te, mogočna gospa,
ne muči moje duše z bridkostjo.*

DEKLETA

*Afrodita nesmrtna, zvijač snovalka,
prosim te, mogočna gospa,
ne muči moje duše z bridkostjo.*

Od tod dalje Sapfo in dekleta pojejo celotno himno Afroditi.

*Pridi! Tudi prej si že kdaj kot danes
slišala moj klic iz daljav, mi prošnjo
uslišala in brž iz očetove hiše
k meni hitela:*

*Lepe vrabčke v zlati si voz zapregla,
z drobnimi so krilci vršoč zleteli
in z višav neba te prek črne zemlje
nesli skoz eter.*

*Že prispejo. Ti me tedaj, boginja
blažena, z nesmrtnim smehljajem vprašaš:
»Kaj je? Kakšno zlo te je zdaj zajelo,
da me spet kličeš?*

*Kakšna silna želja te spet obseda
v blaznem srcu? Koga naj spet zapeljem
in podvržem tvoji ljubezni, Sappho?
Kdo je krivičnež?«*

Med petjem se Sappho in dekleta počasi dvignejo in se začno gibati, sprva počasi, nato nekoliko hitreje, da se gibanje spremeni v ples Afroditinih svečenic.

2. prizor

Sappho, Dika.

SAPFO

Dika, zakaj odvrtaš se od cvetja?
Zakaj že dopoldan večer zrcali se
na tvojem svilenem čelu?
Dika, ljuba moja, povej mi,
kaj leglo je na tvoje plaho srce?

DIKA

Ah, nič ni narobe ... z menoj ...
Moje srce Škržat, ki ne zmore
sončnega speva ...ljubezen presilna ...

SAPFO

Ljubezen, Dika, je skrivnost ...
Ljubezni dve sta: je ljubezen
in ljubezen, ki rani in je smrti družica ...
Jaz vpeljem te v ljubezen ... v pesmih
jo boš slavila, s plesom častila ...

DIKA

Kot lira si, Sappho ...le moji prsti ...

SAPFO

Govori s prsti, če ne zmoreš z jezikom ...
Dotakni se moje kože ... lire ...
Prvi stih rodi drugega in jezik ...
Dotakne se sladkosti na dnu naročja ...

DIKA

Tvoja ponižna učenka, ubogljiva ... si želim ...
Sapfo, čudežno bitje, te imenujejo
... prva med grškimi pevkami ...
Jaz ne morem ... ne morem biti tvoja ...
Ker Ti si ...

SAPFO

Povej ... zaupaj mi ...odpri se ...
Pusti srcu, da ... če péti ne more,
naj jeclja, naj kot otrok lovi besede ...

DIKA

Da ljubezni sta dve ... kako naj ju prepoznam ...

SAPFO

Ljubezen matere do otroka ...
Ljubezen moža do žene ... smrt
edina zmore pretrgati verige zlate ...

Ljubezen kot radost, zmagoslavje telesa ...
srce plemeniti srnjak ...
ne sprašuješ se za ceno ... ti edina in vsa si
ki ljubiš brez preostanka ...
to praznik je, ki traja vse življenje ...
četudi le eno zvezdnato noč ...

DIKA

... sladka, ne muči me ...

SAPFO

Uboga moja Dika ... ne mučim te ...
Le preizkušam tvoje drobno srce ...
Je zmožno ljubiti ... ne otroka ne moža ...
Premlada si, komaj vijolice so se razcvetele,

hiacinte in žafran v tvojem vrtu ...

Afroditina svečenica ... ko dozoriš ...
Ko senca tvojih prsi poljubila bo tvoj trebuh ...
Najnežnejša med mojimi cveticami
Samo zate je ta pesem ...

DIKA

Praznik ... nikdar naj se ne konča ...
Čudežna Sapfo ... hči Afroditina ...

SAPFO

Samo zate ... zate ... sladka Dika ...

*Ti pa Dika,
položi si venec v lase,
ki lično iz koprovih vejic
so spletle ga nežne ti roke!*

DIKA

Sapfo, gospodarica mojega srca.

SAPFO

Sedi k meni ... lezi...
... odvrzi haljo ...razgali srce ...
Položi v moje ga dlani ...
Strune, tanke kot lasje ...
z vencem dišečih poljubov te okronam ...

3. prizor

Sapfo in njena dekleta: Agalis, Atisa, Anaktoriija, Dika, Kipris, Fia.

SAPFO

Ob zori na obali ... nežni valovi,
dihanje morja ... beli jagenčki ...
dobrikali so se mi ...
materi ... tedaj pesem se rodi ...

FIA

Zapoj, Sapfo ...

SAPFO

*Mnogim konjenica se zdi najlepša
... na črni zemlji, pehota ...
tretjim ... brodovje ...
a meni tisto, kar ljubim ...*

DIKA

Sapfo, učiteljica naša ... le ti ...
kot Orfej oživljaš z besedami ...

SAPFO

Sladka Dika, Orfej je moral za Evridiko ...
V podzemlje, do temnih bregov Aheronta ...

ANAKTORIJA

Je smrt močnejša

SAPFO

... od ljubezni, hočeš reči ...
Ljubezen je zaradi smrti ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

AGALIS

... kako? Saj iz ljubezni se rodi ...

SAPFO

Samo ker smrtna smo bitja,
lahko ljubimo ...
Bogovi so se odkupili ... nam dodelili
življenje kratko ... ljubezen večno ...

KIPRIS

Je sreča hči ...

SAPFO

... ljubezni.

KIPRIS

... kaj pa sram ...

SAPFO

Sreča je sestra radosti, ko ljubezen ...
Ležišče pogrne z belino nedolžnosti ...
koprnjenja, slasti ... slina napolni usta ... poljub

KIPRIS

Meni je ... mene oblije toplota ...
Rdečica od prsi k vratu vzvalovi ...

SAPFO

Rdečica sestra je vznemirjenja ...
Drobna žuželka, skarabej ...
vzdrami se v tvoji delti ...

AGALIS

...poskušala ... poskušala sem
a stihaj ... tako okorni ... sram me je ...

ATISA

... tudi jaz

SAPFO

Pesem ne pozna sramu ...
v njej srce odpre se ... školjka ...
golo ljubeče telo ... srh, znoj ...
poslednja skrivnost ...
ženskega bitja ...

FIA

A kako moški ljubi ...
Njega ni sram ... on kar vzame ...

SAPFO

... tudi moški trepeče ...
Silna je njegova sla, ud trd ...
A srce nebogljeno kot otroško ...
Deček ostane, četudi že sive glave ...

ANAKTORIJA

Zakaj potem kot gospodar gleda ...

FIA

... ne le gleda ... vzvišeno ravna ...
zavrne te ...

SAPFO

Četudi se te želi

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Tem bolj se te želi, bolj ranljiv je ...
A hodi, kot da sin prestola bi bil ...

ANAKTORIJA

Kako potem naj vem, kdaj ...

SAPFO

... takrat, ko v očeh ugledaš ...
ne zvezdo ne solzo ... lesk
kot zver, ko med trnjem kozliča zalezuje ...

Ženska je vladarica ... njena krona je naročje ...
Žezlo spretna roka ... dlan ... mehka
... da otroka lahko bi potolažila ...

Agalis, zapoj nam ... tvoji stih ...
Sinovi tvoje polti ... sladki ...

DEKLETA

Če tvoji stih ... sladki ...
Sinovi tvoje polti ...

AGALIS

Saj prav zato, ker ...
Ljubezen ... ker zaljubljena ...

DIKA

Sapfo ... kako si zapela ...
Nihče ne doseže popolne ...

ANAKTORIJA

... sreče ...

SAPFO

*Nihče ne doseže popolne sreče,
le delež smejo ljudje prositi ...*

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Zapoj, Agalis ... ponosna ... samozavestna ...

AGALIS

Eros, tvoj sladki veter sêje
vsepovsod semena ljubezni.
In jaz sem polje, žejna prst,
ki želim si, da spustiš se k meni.

SAPFO

Rodila si stihe ... nič več devica ...
Nedolžnost legla je k tvojemu srcu
Jezik ujela si ... brez puščice ...
Kaplja krvi kanila je na tvoje prsi, Agalis ...
Ponosna, a ne prevzetna ... saj pesem ...
Tudi ples in lira, telo v gibanju ...
molitev, posvečena Afroditi ...

Skupaj zapojmo prve stihe, rojene v Hiši muz ...

SAPFO IN DEKLETA

Eros, tvoj sladki veter sêje
vsepovsod semena ljubezni.
In jaz sem polje, žejna prst,
ki želim si, da spustiš se k meni.

DIKA

Tudi jaz sem ... poskušala, ni mi uspelo ...
Ne morem ... besede bežijo od mene
Gledam oblake ... lastovice in kragulje ...
Vedno znova se vračajo ... vrtijo v krogu ...
Jaz pa sama daleč spodaj ... nihče me ne opazi...
Oko se na nikomer ne ustavi ... brod v noči brez zvezd ...

SAPFO

Dika, deklica ... tu si ... med nami ... lepa ...
Uči se ... opazuj svoje telo ... neguj ga ...
Bodi vesela ... mlada si ... vijolica v šopku ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Ena od mojih zalih ... bodi ponosna ...
Tvoja mladost je zaklad ... poglej me ...
Stara ... zgubana ... koža suha, temna ...

Vam, samo vam hočem podariti ...
Bogastvo, ki ga ženska lahko ...
Da je vladarica in ne sužnja ...

Pojte o sebi, ne o Troji ...
naj moški ošabno vihtijo meče!
Me nismo le Helenine hčere ...
bojavnice v postelji, nežne negovalke ...
Rane zadajamo, a jih tudi zdravimo ...
Da meči in šlemi obležijo že na pragu ...

... o ženskah, o deklicah
o stari ženski, kot sem jaz ...pôjte!
Žensko telo je zemljevid ... celine in ocean,
reke, mogočna vodovja izlivajo se v delto ...
Videla sem delto Nila ...
v času visoke vode je plitka kot pri deklici ...
a tudi globoka, temna ... rodovitna,
ljubezen in smrt hkrati!

Nil, naučil me je služiti ljubezni in užitku,
Saj to je življenje, smrt si ga želi!
Sladkost združitve, omamnost poljuba,
ko jezik prodira v našo delto,
je praznik telesa, zemlje, narave, neba.
Samo zaradi ljubezni smo ljudje
in ne bogovi, nesmrtni, nam so namenili
kratkost življenja, sebi večnost...

SAPFO IN DEKLETA

*Smrt je nekaj slabega.
Tako so razsodili bogovi.
Tudi oni bi sami umrli,
če bi bilo umiranje
nekaj lepega.*

4. prizor

Sapfo in Fia.

SAPFO

Pozna si, Fia ... sence pod figo je vse manj ...

FIA

Brodar bil je počasen ...
četudi vzhodnik ...
Vse do Petre jadral je ...
šele nato obrnil ...

SAPFO

Kdo je ... tako spretno ...
ravnal je ob pristajanju,
četudi morje plitko ... zahrbtno,

FIA

... ne poznam ga ...
sam ponudil je, da me ... do tebe ...
plačila ni zahteval ...
le poljub morala sem mu ...

SAPFO

Že ve, kaj si od deklet lahko obeta ...
A poljub neznancu ...

FIA

Ime mu je Faon ... v sorodu
s padlim tiranom ...

SAPFO

Zato služiti mora ...
s krmarjenj in napenjanjem jader.
Pitakos usmiljen bil je z njim ...

FIA

Lep je ... Apolon ...

SAPFO

Kaj ti veš o Apolonu?
... romala neštokrat sem v Delfe ...
k svetišču kot sneg belemu ...
v naročju oljk srebrnih

Ko vračala se boš ...
Te pospremi do ladjice ...

5. prizor

Sapfo in njena dekleta.

SAPFO

Fia s poljubom plačala je vožnjo.

Dekleta se smeji. Šepetajo med seboj. Fii je nerodno.

SAPFO

Poljub ni poljubu enak,
četudi ena sama beseda.

Poljub matere na glavico otročka
je poljub ki obuja čas, ko otrok bil je še v njej ...
poljub očeta na čelo hčerke
je pečat skrbi in ...
sestra vsak dan poljubi brata,
toplota dveh src,
ki obe sta se rodili iz iste matere.

Poljub tiranovega prstana,
... faraonovih sandal:
znak ponižnosti ... moramo izkazovati ...
ki nam vladajo, ker obsijalo jih je božansko ...

Poljub, ki krmar terjal ga je od Fie,
poljub je pričakovanja ...
v telesu prebudi neznano silo,
ki tiho domuje v srcu,
da srh oblije kožo ...
... poljub ... začetek ljubezni.

Dika, pridi k meni, pridi ... moja,
nedolžnost plašna.
Da ti pokažem,
kakšen je prvi vseh poljubov,
ki obdarovali bodo te v življenju.

Dika se približa Sapfi. Nekoliko obotavljajoče. Kot da bi jo bilo sram.

SAPFO

Pravijo, da poljub ljubezni
spočela sta Afrodita in Eros ...
Usta se približajo ustom,
dih neviden v klene bitji dve ...
ustnice se dotaknejo vlažnih ustnic,
toplih, voljnih, jezik, mehak, nežen,

saj ne bo rodil besed,
niti okušal slastne hrane,
jezik, pohotna kača, prežal na brata
bo v dišečem mraku ljubljenih ust.
Zobje poskrili bodo se, bodalo v nožnico ...
željo po združitvi
blagoslovila sladka bo slina.

Dika, približaj svoja usta,
zamrejo naj besede, glasovi, melodije,
v omamni tišini združijo naj se ustnice,
jezika spojita ...okusa pomešata ...
po ustni votlini plava slast,
sladkost vredna smrti.

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Usta okušajo sadež, ki ne rase na drevesu
človek je edino drevo, na katerem ljubezen obrodi.
Človek je rodil poljub, ne bogovi!

Sapfo in Dika se dolgo poljubljata.

6. prizor

Sapfo in dekleta.

SAPFO

Kaj je lepota? Katera od vas ...
Pove naj, kaj ...

Molčite, ker same ste ...
Deklice ... še ne hvalisajo se ...
Niso prevzetne ... a lepe ...

AGALIS

Lep je ... kip Apolona ...

FIA

... beli stebri vrh griča ...

ANAKTORIJA

... večerno nebo ... zlato

ATISA

Travnik vijolic ...

DIKA

... meni zdi se lep kozliček, ki pri ...

KIPRIS

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Najlepši je tempelj sredi Mitilen ...

SAPFO

Lepota kipov ... templjev, stebrov ...
Je mrtva ... kipi olimpijskih zmagovalcev ...
Zapeljivih točajk ... cvetja ...
Mrtva je, ker negibna je ...

Kamen ne zmore ... nima moči, da ...
Posnemal bi znojno telo atleta ...
Breskovo polt mladenke ...

Lepota ...je v kretnjah, hoji, gibanju ...
plesu ... kot bogovi ...

Opazujte živali ... mačke, pse ...
Celo ovce in kozličke ...
Bolj nežnega gibanja
ni zmogla narava ...

Mačka ... otroška zver lepa, zvita...
Preračunljiva, sveta žival Egipta ...
Tiha kot nočni veter,
svilene dlake, žareče v umirajočem soncu ...

Opazujte njene gibe ... od njih ženska
mora se učiti elegance ... saj ko sledi
miši, giblje se kot osvajalka ... ne morilka

Vse krog nas je lepota ... ne le sozvočje,
somernost ... kar živo je, je lepo ...

Ko ženska leže otok je ...
vzburjeno vrhovi ... skrivne doline ...
votli pečat popka, sladki jasmin na gričku ...
kiselkasta lužica, ki med stegni ...
cvet se razpre ... vrtnica ...

Zaplešimo, da v plesu lepota se rodi ...

Sapfo in dekleta zaplešejo in ritmično pojejo ...

*... Eros mi je srce ...
kot veter, ki z gora zažene ...*

*jaz položim
na mehko blazino ...*

*Prišla si ... kot blazna sem si te ...
Shladila si srce, goreče v hrepenenju ...*

III. DEJANJE

1. prizor

Sapfo, Dika.

DIKA

Zate, Sapfo, spesnila sem nekaj kitic ...

SAPFO

Vdalo se tvoje srce ...
Polno ... prepolno željá ...
Tvoj prvi korak naj bo blagoslovljen.

DIKA

... zdaj me je sram ... ne zmorem ...
ne upam ...

SAPFO

Nihče nas ni prosil za pesem ...
Le Afrodita, naša zavetnica ...
Me smo njene svete golobice ...
Zato ne more ... ne sme nas biti sram ...

DIKA

Tebi sem jo posvetila ... učiteljica ...

SAPFO

Prvič nastopila sem ...
Še štirinajst let nisem imela ...
Na Pitakovem dvor ...
Pesem o Afroditi ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

mama mi ni dovolila ...
sem se prikradla na slovesnost.

...hvalili so me ...
mama nagnala me je nazaj,
kot da sem nevzgojen psiček,
ki se je pomočil sredi svetišča.

Dika moja, zapoj ... dovoli srcu ...

DIKA (malo okleva, nato začne).

Četudi ob tebi, ovita v vonj ...
v tvoj objem ...bežim, ker bojim se ...

Sapfo spremlja Dikino petje z liro.

DIKA

Srce moje ... otroško, a ...
Lastovica z zlomljeno perutjo ...
Ko bi le strmoglavila v naročje tvoje ...
... mrtva med najslajše darove ...

Sapfo objame Diko, jo poljubi.

SAPFO

Moja najljubša učenka ... nadarjena ...
Nežna, plaha ...ne hlepiš po nebu ... slavi ...
Skromnost je tvoja najlepša ogrlica ...

Boli te ...nisi edina; le roža med cveticami ...
Izbrala bi te, plačala tvojim staršem ...
A tiran še vedno sovraži me ...
Milostno dovolil je, da vas poučujem ...
Nisem vaša mati ne sestra ne ljubimka ...
Četudi poučujem vas o veščini ljubezni,
dekle mora spoznati zaklade svojega telesa ...
... saj ni oslica, ki moški od zadaj si jo vzame ...

DIKA

Sapfo ... ne bom zmogla ...
Samo tebe ... ljubim ...

SAPFO

Ljubezen je sebična ... radost,
ki telo spremeni v plamen ...
A Eros je moški ... gospodar,
lovec s puščico ...
V ljubezni ljubiš predvsem sebe ...
Hočeš, da je ljubljeno bitje tvoja last ...
Prevzetnost se rodi ... gospodovalnost ...
Le sebe vidi, čuti, ljubi ljubezen ...

DIKA

Jaz sanjam ... da s teboj ...
Med Amazonkami ... kentavri ...

SAPFO

Dika moja, ljubica zlata ... predrami se ...
Vse to so samo bajke ... ker pesnik
živi do bajk ...
Budna glej življenje ... lepota
naj bo opojno vino ... snežna polt
papirus, na katerega piši ...

2. prizor

Agalis, Atisa, Anaktorija, Kipris, Fia. Pozneje Sapfo.

AGALIS

Kje je Dika? Da je veter ni ...
Ubožica, nežnejša od vijolice ...

FIA

Razvajena ... doma vsi krog nje ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Princeska ...

ANAKTORIJA

Morda je s Sapfo v Mitilene ...

AGALIS

Sapfo ne sme v Mitilene ...

KIRPIS

Morda prelepi brodar ...
Zapeljal ju je navzdol proti ...

FIA

Si se tudi ti zagledal vanj?
Take kot ti vztrepetajo,
samo da zagledajo
potno mladeničevo telo ...

KIPRIS

Ti vlažna postaneš, če kozla ...

FIA

Mišliš, da tvoja lepota ...
Plesati ne znaš, tvoji stihi so okorni ...
Glas kot sraka

KIRPIS

Take kot si ti ...
Še hlev zate bil bi prefin ...

ATISA

Nehajta ... obe koščeni ...
Redkih las ... kite si ne znata ...
Mar nas ni Sapfo učila, kako naj lase si
spletamo v kite in s pisanimi trakovi
krasimo ... da kodri senco očem delajo ...
Zapeljiv pogled iz nje naj žari ...

FIA

Tvoji boki kot tovorna ladja ...
Prsi že zdaj pretežke ...
Trebuh napihnjjen stegna
Kdo le maral zate bi ... sestradan suženj ...

ANAKTORIJA

Nič vaju ni naučila ... o lepoti
pela nam je, prva pevka
Ve dve meketata, zablodeli ...

ATISA

Učila nas je, da je žensko telo ...
Zaklad, prestol užitka ...
Večji kot je prestol, večji je užitek.
Potipaj moje prsi ... ni sadeža slajšega...
Z obema dlanem objemi desno ... levo ...

AGALIS

Lepota, učila nas je Sapfo,
je gibanje ... ples in petje ...
Žensko telo ni miza ... obložena,
da vabi slasti lačne zveri ...

Ženske smo morje in otok ...
Odiseji nenehno tavajo naokrog ...
Zato naučiti moramo se biti ...
Pristan ... poželjiv ... zaželen ...

Je katera od vas že občutila ...
Drhtenje, ki moški vonj ga prižge,
ko njegov ud bliža se ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

FIA

Izkušeno dekle je med nami ...
Vedele nismo, daj, povej ...
Opiši, pokaži, nariši ...
Kako se delta ti ovlaži, da,
sladikast vonj ...
Krikneš, ko vate gre ...

ATISA

Spesni pesem ... o moškem,
enakem bogovom ... ko glas umre ...
Srce razbija in telo gori ...
Četudi mrzel pot te obliva ...
In le njega si želiš ... pohotna ...
Da čim prej vrhunec doživiš ...
Povej, kako mladeniči ...

Vstopi Sapfo.

SAPFO

Nežnost moja, Dika ... milina moja ...
Deklica uboga ... Zakaj? Zakaj?
Ljubila sem te, a ti nisi ...

Dekleta v en glas.

DEKLETA

Kaj je? Kje je? Dika?
Kje je? Kaj se je zgodilo?
Sapfo, povej nam, kaj je, kje je?

SAPFO

Ni je ... več! Moje Dike ...
Ko slutila bi, sam odšla bi ...
V temno domovino prednikov ...
Na ledene bregove Aheronta ...
Populila bi si lase, pobrila obrvi ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Le zakaj kaznuješ me, Afrodita ...
Dika bila je tvoja golobica ...

DEKLETA

Kaj se je zgodilo, Sapfo!
Kje je ... Dika golobica ...

SAPFO

Ni je več! Ni je več!
Ne razumete? Mrtva je!

DEKLETA

Ni res! Sapfo, zakaj nas strašiš!
Govoriš, kot da nikdar ne bi ...
Tvoje smo ... golobice, ki pojemo ...

SAPFO

Dika se je obesila. Tam zunaj,
za zidom, na srebrni oljki,
tam visi in deški zefir
igra se z njeno tanko haljo.

Tam visi, nedozoreli sadež,
ki samo na Lesbosu rodi se ...
moja ljubica, deklica vijolica,
rana, ki nisem mogla je pozdraviti.

Neslišno krvavela je med nami,
ko poljubila sem jo, zadnjič,
okusila sem grenkobo,
kot da z žajbljem namazala ...
Vedela nisem, da je to okus smrti ...
Dika moja, zakaj, le zakaj?

DEKLETA

Le zakaj, Sapfo? Dika? Le zakaj?

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

SAPFO

Pojdite domov dekleta, brodar vas čaka ...
Snela jo bom z oljke,
na toplo prst položila.... Obraz ji prekrila
s poljubi, z žalujočimi sivimi lasmi ...
Pojdite ... in ne vračajte se ...
Hiša muz je grobnica ...
Za njo, ki slikar bi jo moral naslikati,
če hotel upodobiti bi čistost ...nedolžnost ...
Dikina smrt je bodalo, ki tiran
poslal mi ga bo, da zarinem si ga ...

DEKLETA

Sapfo

SAPFO

Pojdite, izginite ... pustite me ...
...z mojo Diko, ki ljubila sem jo ...
A zmogla ni, da bi bila samo ena od vas.
Njeno sebično srce ... tako majhno ...
Nič radosti, opoja ... le bolečina ...

3. prizor

Sapfo, hči Kleja.

SAPFO

Kleja... mislila sem ...
nikdar več te ne bom videla ...
Zapela sem nekoč ...
*Lepo hčer imam, podobno na pogled
zlatim cvetlicam, ljubljeno Klejo:
v zameno zanjo ne bi vzela niti vse Lidije ne očarljive ...*

KLEJA

Slavna pesnica si ... nesrečna hči sem,
ki na pragu zrelosti sem te spoznala.
Ti ne veš ... kako živela sem ...
bila sama ... babica najboljše bitje ...
... ko prvič kri obarvala je moja stegna ...
prsi so me bolele ... ko lepotci sprehajali so se ...
Nikogar nisem imela ... ljubezen bila je beseda ...
nisem je razumela ... babica ... skrbela
kot za ranjeno ovčko ...
Le zakaj ... mama ... če res si ...
In oče ... ne morem verjeti ...
Kaj vse sem slišala o Alkaju ...
Zdaj sram me je ... da oče moj ...
Ne oče ... pohota, ki seme ...

SAPFO

Ne bom krivila ... mame ... babice ...
Odpeljala te je ... ko jaz ljubila sem...

KLEJA

... mar nisi ljubila mene ...

SAPFO

Eno samo ime je za ljubezen ...
A mnogotere so ... ljubezen
matere do otroka ni ... ljubezen do Apolona
Le kdo lahko bi razumel srce ...
Kot neobladjiva sladko bridka zver
v goščavi išče blage jase ...
V peči poldneva senco modro ...
Nato še sanje ... ko boginja odnese te ...

KLEJA

Mnogo tvoji pesmi slišala sem ...
Vsi jih pojejo ... lire nenehno zvené ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

A kaj naj z njimi?
Naj verze na prsi privijem ... rečem,
da mama se je vrnila ...
Naj čakam ... tvoj stih me poljubi ...
Za lahko noč ...
Čudežno bitje ... Deseta muza ...
Da si ... le kaj naj jaz ...
Pankrt ... oče moj ...
V Lidiji predaja se užitkom ...
Dečkom, ki ... tvoji vnuki lahko bi bili ...

Pitakos ... oče Lesbosa ... moj ...
sovraži tvoje pesmi ... še bolj pa tebe ...
a jaz za njegovo mizo ... oblečena v svilo ...
v sandale ... on mi jih je podaril ...
Meni ... tvoji hčerki ...

SAPFO

Naj iztrgam si srce ... zabodem jeklo ...
Izkopljem oči, da slepota ...
Naj znova zajadram v neznano ...
Le kaj hočeš od mene?
... naj storim, da ...
ne bom te prosila ... klečala, moledovala ...

Tvoja babica, moja mama presekala je sladko
popkovino ... vate curljalo je moje mleko ...
Na tujem hotela sem te vzgojiti ...
Otok ostal je prazen, požgan, črn od lave ...
In tebe ni bilo nikjer več ...
Ostala sama sem ... sužnja brez gospodarja ...

KLEJA

Kot zdaj bom jaz ... babica umira ...
tvoja mama umira, mama!

SAPFO

Smrt se s smrtjo druží ...
Dan iz noči izvije ... metulj iz bube,

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Seme iz posušenega granatnega jabolka ...
Smrt ne loči med nedolžnimi in ...

KLEJA

Smrt je konec ...konec ...
Tudi Orfeju ni uspelo rešiti ljubljene ...
ne veš, da babica prosila je tirana ...
zato dovolil je, da tu Hišo muz imaš, četudi ...

SAPFO

Pitakos je zahrbtnen ... svojega predhodnika ...
Mersila ... znebil se ga je ... kri je tekla ..
Pobil, pregnal vse plemenite družine je z otoka ...
Vsilil je demokracijo in uničil ...
Duh, lepoto, čaščenje božanstev...
Ponosni izgnani smo bili kot ...
... pesem, ples in lepota ...
Ubil razkošje duha in telesa ...
Razkošje, ki nihče ga ne ...

KLEJA

Babica ga je prosila ... saj olimpijska zmagovalka ...
Najslavnejša pesnica grškega sveta si ...

SAPFO

Ker pojem o srcu, prsah, delti ...
O hrepenenju ... sli, ki razjeda ...
Poeti še kar o šlemih ... ščitih ... mečih
Nikdar ne bojo odpluli spred Troje ...
le da bi lahko opevali kri in kosti zdrobljene ...
odsekane ude in trpeče slepce ...

KLEJA

Ti nikdar sveta ne ugledaš ... kot je!
Snov, barve, vonji, strah, lepota ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Morje ... gore ... pesek ... oljke ...
Vse krog nas je to, kar je ... nič ...
Čemu potem poezija?
Čemu besede lepe, lira, avlos in ples ...
Vse to je ničvredno bogastvo ...
Le revni ...

Na tvoje ime legla je smrt deklice ...
...ne bo odpustil ti tega nihče v Mitileni.
Kriva si, da Dika ...deklica nežna ...
Celo obleka se je ni upala dotakniti ... raniti.

SAPFO

... priznam ... Dika ... umrla je
... zaradi ... mene ...
Kriva sem tu in tudi onstran ...
Na bregovih Aheronta ... niti Orfej ...
Zmogel ni ...
Njegovo lepo glavo morje naplavilo je
na lesboške obale ...

KLEJA

Zapeljala si jo ... tudi po tem sloviš ...
Zmogla ni ne stihov ne dihov ...
Srce skrčilo se je ... manjše od skarabeja ...
Seme črno zadrlo se je ... in veter bil je
njen prvi in poslednji ljubimec ...

Ti zmogla nisi ... kesanja ... ne ...

Mama, tista, ki te je rodila,
ki vzgojila me je ... ne ugrabila ... umira ...
Zato nehaj s pesniškimi izmišljijami ...

SAPFO

Kleja moja ... ne bom rekla,
da krivična si ...
... z nožem mesariš po meni ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Ko tudi jaz umrla bom ... čutila boš,
kako končno si odrasla ...
Kako izguba mame stori te mamó ...
Ker ljudje smo smrtni ...
Življenje edino je božanstvo,
pred katerim pokleknemo in pojemo sveto ...

KLEJA

Zdaj svoje lastno življenje zaživim ...
Odšla bom s tiranovega dvora ...
Babica ... v rdeči zemlji ...
Ne ti ne tisti, ki moj oče ...
Nočem več poslušati bajk ...
Ne slava, mama!

SAPFO

Mama, ne slava!

S teboj grem ... v Mitilene ...

KLEJA

Ne moreš ...

SAPFO

Kako ... ne morem?

KLEJA

Saj veš, da smeš!

SAPFO

Kako ... ne smem? Kdo mi brani? Kdo prepoveduje?

KLEJA

Tiran Pitakos!

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

SAPFO

Pritepenec, kmetavz, povzpetnik,
neizobražen ... zlorabi zmago je nad Atenci,
da splezal je na prestol!
Ta ničê, to revše, ta bedak,
ki še kozji pastir ne bi mogel biti ...
Ustanovil je demokracijo ...
Vse, kar vrednega bilo je na Lesbosu,
pahnil je v morje ...
Ovce in koze najplemenitejše živali ...
Princese in svečenice ...

KLEJA

Tvoja mama bila je dolga leta njegova ...

SAPFO

Priležnica in ti ... priležana hči ...

KLEJA

Videla sem ga ... vsak dan ...
poznala njegov obraz,
njegov glas, gibe, hojo, roke, noge ...
Jedla za njegovo mizo ... spala ...
Kupoval mi je ...
Z bogastvom in lagodjem me razvajal ...

SAPFO

Včasih celo v svinjaku najdeš kakšen biser ...

KLEJA

Ti svinjak si naredila, kamor si stopila ...

SAPFO

Ti moj biser si ...

KLEJA

Dikina družina se je pritožila tiranu,
preiskava ... sodišče ... kazen ...
Le kako bi lepa deklica ... družina
ima na tisoče oljk ... si zaželela smrti ...
V Mitilene ne smeš ... na pogreb ...
Nikdar več ... na pogreb moje babice ...
Ne nosim le njeno ime ...

SAPFO

Kdo more mi, niti bogovi, prepovedati,
da z golimi rokami izkopljem ji grob!

KLEJA

Da jo sovražiš ... rekla si ...

SAPFO

Matere se ne dà sovražiti,
če sovražiš svojo mamo,
sovražiš tudi sebe ...
naš rod je tu doma ... mamo pokopala bom ...

KLEJA

Pitakos zgradil ji bo marmornato grobnico ...

SAPFO

Več vredna je kot marmor ...
Pojdiva, Kleja ... v Mitilene!

KLEJA

Nikar, mama!

SAPFO

Prepozno ...

4. prizor

Pitakos, Sapfo.

PITAKOS

Vedel sem, da boš prišla.
Četudi prepovedal sem!

SAPFO

Saj moder si ... eden od sedmih ...
Nerodno, ker ne ve se ali prvi ali zadnji ...

PITAKOS

Z besedami ne dosežeš, kar želiš.

SAPFO

Ti pa z mečem ne!
Zaradi mame sem prišla ...
Pokopala jo bom v Eresu.

PITAKOS

Ne boš mogla!

SAPFO

Ne moreš mi preprečiti!

PITAKOS

Ne jaz, zakon!
Dikina družina zahteva,

da raziščejo se okoliščine njene smrti.

SAPFO

Poslušaj, modri tiran; ni zakona,
ne božjega ne človeškega,
ki prepovedoval bi mi,
da tisto, ki me je rodila

PITAKOS

Jaz, tiran Pitakos,
ki vladam temu otoku,
jaz sem najvišji zakon!
Tista, ki te je rodila,
Z njo in s tvojo hčerko živel sem ...
Ko vrnila si se, tvoja mati moledovala je
za tvoje življenje ... naj usmilim se te ...
Moje usmiljenje je posledica moje modrosti ...

SAPFO

Zakaj, modri, usmilil si se uboge ženske,
o kateri govorijo same grde reči,
hkrati pa pojejo njene pesmi ...

PITAKOS

Ker če ne bi tako ravnal,
mislili bi, da se te bojim, vélika Sapfo!
Da tvoje razvratno življenje ogroža
mojo oblast, demokracijo.
Da tvoja ljubezen do deklet ...
Da s tem dokazuješ premoč nad ... moškimi.

SAPFO

Res si moder, Pitakos,
moja postelja močnejša je od tvojega prestola!
Bojiš se me, moja moč je ljubezen,
pesem, ples, lepota ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Ti le z mečem, s konjenico,
z brodovjem mogočnim lahko vladaš!
Ti, močni in modri tiran, se me bojiš!

PITAKOS

Ta trenutek lahko te dam zapreti,
proti tebi izvedem proces in te
pahnem v smrt!
Še preden lahko bi pokopala svojo mamo,
sama mrtva boš ležala na smetišču
A ne storim tako, ker moder sem,
prvi med sedmimi!, dovoli ti bom oditi ...
nazaj v tvoj revni Eresos, tam, sama,
kuj verze in s svojo senco pleši vse do smrti!

SAPFO

Je to edino zmagoslavje, ki zmoreš ga?

PITAKOS

Ne. Tudi tvoje pesmi prepovem.
Nihče več jih ne bo smel ne peti
ne zapisovati ...
Vidiš, velika Sapfo, taka je moč vladarjev!

SAPFO

Pa vendar se me bojiš, če mene ne,
mojih pesmi zagotovo!
In moja mama ...

PITAKOS

Lepo grobnico ji dam sezidati.
Tudi Kleja si želi, da tu bo večno z nami ...

SAPFO

Mar misliš biti večen?

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

5. prizor

Sapfo in Faon.

SAPFO

K meni vozil si najlepša ...

FAON

...zibale na moji barki,
veter igral se je z ...
božal mehko polt ...
še tesneje ovijal v njihove halje ...
...val je pljusknil in jih zmočil ...
njihova koža lesketala se je ... biseri
napete prsi, boki, hribček ... stegna ...

SAPFO

Ostro je tvoje oko, brodar ...
Redek dar ... četudi v pogledu skriva se pohota ...
Lep si, lahko bi služil kiparju za kip Apolonov ...

FAON

Sapfo, vélika Sapfo,
ne spravljaljaj me v zadrego.
Pred teboj sem ...vdani pes

SAPFO

Ne pretvarjaljaj se, lepotec moj!
Že zdavnaj nisem več deklica ...
Plehkosti prihrani za druge ...
Veš, da si lep ... ne prosjaljaj za komplimente ...
Tvoja lepota ni za ljubezen ...

Slo vzbudi, že ko te ...

FAON

... da lepota ne zmore prave ljubezni ?

SAPFO

Lepota ljubi predvsem samo sebe ...
Saj poznaš zgodbo o Narcisu ...
Ženske ne želimo si samo ljubezni ...
Včasih le ljubljenje, parjenje ...
Da v sebi čutimo ud, ki zmore
priklicati omamne ognjene valove ...
da ženska utone v svojem spolu ...

FAON

Opazoval sem te, Sapfo slavna,
gledal sredi nezrelih deklic ...
Kako na obali ... se dotikale ... plesale ...
A videl predvsem tebe ...

SAPFO

Če moški zaželi si ženske,
ji mora to pokazati,
jo priviti k sebi, vzeti si jo ...
iti vanjo ... jo zadovoljiti ...
biti še bolj moški ...
A ti, Faon, si lepa mevža ...
Tvoja lepota se mora šele dokazati ...
Ob ženski ...

FAON

... zahtevna si ...

SAPFO

Nasilna ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

FAON

Drugačna ... nisem še srečal

SAPFO

Seveda ne ... saj gledal si mladenke ...
Ne zrelih žensk ...
Ko si poželim moškega,
ga hočem imeti ... Dvorjenje je le igra,
ki mora se končati s tem,
da je ženska delta vlažna
in moški ... v njej!

FAON

... marsikaj sem slišal o tebi ...

SAPFO

Povej, morda izvem še ... kaj novega ...

FAON

Saj ne verjamem ... a pravijo ...
družila si se s kentavri,
vodila jih po zelenih pašnikih ...

SAPFO

Občevala z njimi ...
Si še kaj

FAON

Da faraonova sužnja ...

SAFO

Najbolj zaželena ljubica ...
In pri Amazonkah,
ki eno dojko si odrežejo,

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

da lažje z loki streljajo ...

FAON

... to zagotovo so izmišljotine ...

SAPFO

In kaj niso?

FAON

Da se je ena tvojih deklic ...

Dika, obesila, ker si jo ...

SAPFO

Da ... obesila se je ...

Vrv, na kateri viselo je njeno mlado, nedolžno ...

kača je zdaj v mojem srcu ...

FAON

Tako govori se ... Pravijo tudi ...

SAPFO

Fant moj lepi, pusti te stvari!

Vidim, vonjam ... želiš si biti ...

Četudi tvoja mama lahko bi ...

a mladi fantje si to želijo,

da ležejo s starejšo žensko ...

okusijo prepovedan sad:

občevati z mamó!

Je slast ... prepovedana ...

A ženske mojih let vemo,

kaj mladeničem gódi ... draži ...vzburja ...

... da izlijejo seme v našo delto.

Komaj odrasli otroci ste,
naše dojke spominjajo vas na materine,
trebuh, na katerega prvič začutili ste toploto ...

FAON

Plemenita Sapfo ...
Zrelost je lepota ...

SAPFO

Ne leporeči, Faon!
Preprosta je tvoja lepota,
prav taka tvoja pamet ...
Zato tako poželjiv si ...

FAON

Tvoje deklice ... nedolžne ...
Nevedne ... vonj jih je objemal ...

SAPFO

Zaradi tega počutil si se moškega ...
Močnega, velikega, lepega ...
Govoril si lahko neumnosti,
saj zanje bil si lepotec, ki ...
Ne boj se, mili Faon,
ženske mojih let ne pričakujejo čudežev,
le malo nežnosti in veščine,
da sluznica se ovlaži.

Leta ne prinesejo le izkušenj, spoznanja,
da upi slej ko prej so prazni,
ampak da koža ni več gladka,
da posejana je s temnimi lisami,
da dojke uplahnejo, trebuh napihne
in ga preprežejo gube,
tudi vonj je vse bolj grenak,
solze in znoj, komajda da bi ločil okus,
lasje se redčijo, dlaka na spolovilu,
zato si jo brijemo, da zakrijemo svojo starost ...
še in še je okrasja,

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

s katerim kitimo se ženske,
ki že vnuke imamo ...

Pridi, lepi Faon, lahko bi bil moj sin.
Zdaj bodi moj ljubimec!

6. prizor

Sapfo, Faon.

SAPFO

Prehitro izpolnil si svojo nalogo ...
Lepi fant moj, spretni brodar ...

FAON

Saj običajno ... ne vem ... morda sem bil ...

SAPFO

Nič se ne opravičuj, lepotec.
Vse mogoče sem že izkusila ...
lepi fantje samo nase mislite ...
zato vam tako hitro pride ...
...veščina ljubezni je vzdržljivost,
s slo ravnati moraš kot lovec ...
zalezovati moraš košuto ...
neslišno ... počasi ...če še tako lepa je ...
stran od vetra se moraš obrniti ...
da te ne zavoha, da ne sluti ... lepa
le pes se zadovolji z nekaj hitrimi gibi
in že je psica odrešena njegove teže ...

FAON

Jaz nisem pes ...

SAPFO

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Prej rekel si, da si ... zvesti ...
Jaz zagotovo nisem kuzla ...
Četudi slišal si marsikaj ...
Celo, da s kentavri sem občevala ...
Telo je kraj pohote, a duša v njem hoče ...
telo ni le meso ... sluznica,
enaka v ustih kot v delti,
solze sestre sladke sluzí
Vanjo zdrsne ... se zarije ...
Toplo bodalo v nožnico ... okrašeno

... Faon moj, naj ti ne greni izkušnja,
ki nocoj doživel si jo z ostarelo žensko ...
Veseli bodi ... ponosen samozavesten ...
spal si s Slavno ... vsa Grčija prepeva njene pesmi
s pesnico, ovenčano lovorovim vencem,
z deseto muzo ...
... v Hiši muz hotela je vzgojiti nov rod žensk ...
da v tem surovem času ne pozabijo na lepoto ...
glasbo ples, stihe ...

FAON

Sapfo, oprosti ... res prvič sem

SAPFO

Ne opravičuj se, fantek moj ...
... če bil bi ljubimec,
vreden enega samega mojega verza,
zapisala bi, da noč spremenil si v dan ...
da zvezde vijolice padle so na zemljo ...
da zlato pognalo bo seme v ...
le popacal si me s spremo ...
... sem jo polizala ...

7. prizor

Sapfo, Faon.

SAPFO

Spet cviliš pred mojimi vrati ...

FAON

... ne morem pozabiti ... ljubljena ...

SAPFO

Ljubljena ... sploh veš, kaj je ...
Vtakniti ga v žensko ... to še ni ...
Zaželel si si ... znova počivati na meni ...
Vonj, ki te zastruplja ...

Občevati z nesmrtno Sapfo ...
Le kdo si ne bi ...
...razuzdanko, olimpijsko zmagovalko ...
učiteljico deklic iz bogatih hiš.
Prodajal boš lahko spomine
Na žensko ... njena potemnelo telo
... božansko bilo je ležati med njenimi ...

FAON

Ponižuješ me ...
Sama povabila si me ... vase ...
hotela si okusiti mladi znoj,
ud, ki ne uplahne ...,
vabila, izzivala ... hči boginje ...
Ne ponižuj tistega,

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

ki užitek prebudil je v tebi ...
Podobna bila si ...
Ko slast te je morila ...

SAPFO

Hči Afrodite ...

FAON

Boginje, ki ima žensko telo ...
ko bil sem v tebi ...
telo, dih, vonj, srce ... samo ugodje

SAPFO

... mehanika, lepi Faon ...
noter ... ven, sluznica se ovlaži,
nabrekne ... užitek, sladkost,
ni ji enake: kaj hrana, kaj pijača,
purpurno morje, bele skale, peščene obale ...
ne oljke srebrne ne mladi jagenjčki ...
ne med ne vino ... vse to je nič ...
le srkanje še živih školjk
... poželenje ne ljubezen ... je to...
pohota, lepotec moj ...

FAON

... tvoje besede so nage,
sploh niso besede ...
živa bitja so ... plešoče deklice ...
male Afroditke ...
zato vsa Grčija časti te ...
v moških prebudila si ... sram,
saj doslej se nismo zavedali,
da pohota žene nas kot kozle ...

SAPFO

... ne trudi z besedami očarati pesnico ...

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

tvojih dejanj čakam ...
ne sklonim se nocoj jaz k tebi ...
ti z jezikom storil boš ...
da pamet ne bo moja sestra ...

vladar bodi nocoj, ne suženj!

FAON

Če vladarju vzameš žezlo ... je še vladar?

SAPFO

Vsak moški je vladar, ko žezlo ...
V senci oljke bova legla ...
Posnemala ponosne živali, ki se parijo ...
Ljudje pozabili smo na nedolžnost ...
ki drugo je ime za lepoto ...
...prekršili smo zakon ...
rodila se je pohota, poželenje,
nasilje, posilstva ...
ženska ni samica ... hči boginje je ...
iz morske pene se je dvignila ...

Sapfo odpelje Faona v senco stare oljke in odvrže haljo.

SAPFO

... dišave ...
na ležišču ...
nežen ...
potešil hrepenenje ...
to ni darovanje ...
ugrabil si me ...
ubij me ... da zaživim ...
da zaživim ... mrtva ...

FAON

Sapfo ... temna ... zrela figa ...
v avgustu ...

SAPFO

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Ne pesni, ljubček, zarij ga vame.
... plačal boš za vsak moj krik...

FAON

... s čim naj ti plačam, ljubica ...
reven brodnik sem ...

SAPFO

Nisem ljubica, ne tvoja ne nikogar...
ti si moj kozel s črnim, smrdečim udom ...
Plačal boš ... plačal ...
jutri ob zori odpeljal me boš na Levkas ...

FAON

Levkas

SAPFO

Tam je moj poslednji opravek ...
ne sprašuj, da ud ti ne uplahne ...
moj poslednji si ...
kot Alkaj bil je prvi
Izbrizgaj seme vame ...
Da smrti si zaželim ...
Divjaj v meni ... bodi val,
ki jutri vzame me vase ...
Dokaži, da Minotaver tvoj je oče ...
Rogovi ostri ... težka jajca ...
Bojevnik ... brez meča ubij me ...
Ne omahni v smrt ... ne med stegni ...
poslednji ljubimec, poslednji brodar ...
preko črne reke me ponesi ... Haron ...

bele pečine ... lastovke ... večnost ...

*da bi videla z roso posute
z lotosom obraščene bregove Aheronta ...*

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

8. prizor

SAPFO

Prispela sem, blaženi Levkas!
... pot se konča ... ni konec.
Snežnobeke pečine bogovi naredili ...
da človek odide, ko zaželi si ...
... v družbi nesmrtnih ...
koprnenje po smrti ...
da bi videla z roso posute
z lotosom obraščene bregove Aheronta ...

Glej jih, ptice, kako... z lahkoto
spuščajo se z neba ... elegantno strmoglavljajo
k morski gladini Odrešeni teže ...
nesmrtni znova švigajo navzgor ...
viharniki in kormorani Letalci,
ki bogovi jim lahko zavidajo ...

.... pojejo mило, medeno, komaj slišno ...
presunljivo ... slavček v noči,
škrjanček na oknu svita
grlice s temnimi ovratniki v stolpih cipres,
kos v jutranji ... vrabci vsevprek ...
kakšno drobtinico ... lastovke sinječrne
daleč daleč nad ... leteče ...
umira sestra, zberejo se okoli nje

(...)

Zakaj sem tu? Ker tu je ... konec ...
Ko dopolni se čas ... ko storil si ...
Le kaj naj si še obetam ... še več pesmi ...
Le čemu ... devet knjig ... mar ni to ...

Deklet ni več, Dike ni ... mame ...
Tiran ni pustil, da bi jo pokopala ...
... moč dokazoval je nad strtim srcem ...
Kleja ... moja zlatoglava Kleja ...
Le zakaj naj je ločila ... usoda ...
Le kaj je to?
Ko rodila sem ... v meni začelo je bítí ...
Srce ... nikdar ... nikdar ...
Moje deklíce ... bila si ... ni bilo ...

Slava ... čaščenje zaradi pesmi ...
Le zakaj ... tisti, ki poje moje ...
Misli le nase ... mar mu je pesnica ...

Lepi Faon ... telo kot kip ...
Prazen, slab ljubimec ...
Zdaj po tavernah hvali se ...
Napičil slavno Sapfo ...
... njegovo srce kupček smeti ...

Rada sem imela *mehko življenje* ...
Ljubezen do sonca
mi je dosodila v dar sijaj in lepoto ...
sonce zašlo ... potemnel sijaj
življenje kot ta skala ...
Ne želela bi si sedeti pred
vrati bogov ... čakati ... božanska

Sapfo se požene s pečin v globino.

EPILOG

Sapfina dekleta: Atis, Agalis, Fia, Kipris, Anaktoriija.

ATISA

Sapfo ... Dika ... ni ju več ...

FIA

Morda na rosnih bregovih Aheronta ...

KIPRIS

... samo črne rože cvetijo ...

ANAKTORIJA

Hiše muz ni več ...

AGALIS

Poročila se bom.

FIA

Lep je ...

KIPRIS

Veliko hišo in na tisoče oljk ima ...

ATISA

Sapfo pela je:

*Nobeno dekle,
ki kdaj je uzrlo
bleščečo luč sonca,
ne bo ti enako
v modrosti, nobeno dekle.*

AGALIS

Zapoj mi to pesem na poroki ...

ANAKTORIJA

Alkaj se je vrnil ...
Tiran oprostil mu je ...
Ustanovil je Akademijo ... kjer moški
slavijo moške zmage ... modrost vladarjev
... demokracijo ...

KIPRIS

Konec je zlate dobe, ko Afroditi pele smo ...

ATISA

Ko vrabčke zapregle smo v voz,
da poletele smo prek črne zemlje v nebo ...

ANAKTORIJA

Bilitis, hči Grka in Feničanke,
Sapfina tekmica ... končno prilezla
do trona, prilizuje se tiranu,
vsak dan bolj debelemu ...

FIA

Njene okorne hvalnice ...

KIPRIS

*Ovij nam, oče naš, vence krog vratov,
mi tvoji smo otroci,
pripravljeni, da s pesmimi te slavimo,*

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

ali zate umremo na bojnem polju ...

AGALIS

Slaba poezija, če povzdiguje ...
...ki niso vredni.

ANAKTORIJA

... odslej same morale bomo vzgajati ...
kar Sapfo zasejala je v nas ...

FIA

Bile smo deležne darov ...
Nikdar ... nikjer več dekleta ne bodo
pletla vencev rož, ki besede so
in besed, ki so cvetlice ...
blagoslovila je naša mlada ...

AGALIS

Le tu, na našem otoku ...
Orfejevo glavo nekoč naplavilo morje ...
in liro, s katero oživiljal je ...

ANAKTORIJA

Morda ... nekoč ... vrnila se bo ...

ATISA

Nekoč ... proti večeru ... sladkem ...
Med oljkami in figami ... toplim pesku,
valov ljubili bodo se z obalo ...
zapela bo ... valovi se potuhnili,
veter onemel, zlata plošča sonca ...
pozlatila življenje ...

Dekleta zapojejo.

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

*Prišla si! Oj, lepo si to storila!
Jaz sem koprnela za teboj,
moje si srce razvnela,
da v ljubezni mi gori.
Bodi tolikokrat pozdravljena,
kolikor bili sva ločeni
ta čas!*

KONEC

December 2017.

© Ivo Svetina

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.